

Folketingets Udvalg for Landdistrikter og Øer

Sagsnr.
2014 - 15908

Orientering om anvendelsen af ekstra midler til kommuner med små øer i 2014

Doknr.
149306

Som led i udmøntningen af aftalen om justering af den kommunale udligningsordning fra 2012 er det såkaldte § 20 tilskud til kommuner med små øer fra og med 2014 forhøjet med 15 mio. kr.

Dato
30-06-2014

§ 20 tilskuddet ydes som et generelt tilskud og er således ikke øremærket til en bestemt anvendelse. Partierne bag forhøjelsen af tilskuddet tilkendegav imidlertid i aftalen, at de øgede midler blev givet mhp., at de bl.a. ville kunne bruges til finansiering af f.eks. gratis godstransport, gratis persontransport i turistydernesæsonen samt til etablering af et færgesekretariat.

Økonomi- og Indenrigsministeriet har nu spurgt de kommuner, der modtager § 20-tilskud, hvad de ekstra midler anvendes til i 2014, jf. min besvarelse af ULØ spm. 165 (alm.del).

Det skal indledningsvis bemærkes, at der i forbindelse med forhøjelsen af § 20-tilskuddet også blev foretaget en ændring af fordelingsnøglen. Ændringen af fordelingsnøglen betyder, at to kommuner, Skive og Kalundborg kommuner, modtager færre midler i driftsstøtte. Esbjerg Kommune har ingen udgifter til færgedrift og dermed heller ikke andel i de ekstra 15 mio. kr.

Kommunerne har indsendt en kort redegørelse, som er sammenfattet i oversigten i bilag 1. Det fremgår af oversigten at den samlede forhøjelse af tilskuddet mellem 2013 og 2014 er på 16,3 mio. kr. Det skyldes, at tilskuddet ud over forhøjelsen på 15 mio. kr. også er PL-reguleret.

Mere overordnet gør en række kommuner opmærksom på, at det statslige tilskud ikke fuldt ud dækker kommunens udgifter til færgedrift mv. Det skal her for god ordens skyld understreges, at det heller ikke er hensigten med tilskuddet. Der er tale om et tilskud, hvor det er forudsat, at der også er en kommunal egenfinansiering af udgifter til færgedrift og de øvrige kommunale udgifter til at varetage de kommunale funktioner på øerne.

Oversigten viser, at kun et begrænset antal af kommunerne på nuværende tidspunkt har anvendt midler til nedsættelse af taksterne. Nogle kommuner har anført, at midlerne er medgået til bl.a. at annullere en tidligere besluttet reduktion i afgangse, opsparring til ny færge, øgede driftsbudgetter til færgerne, nyt billetsystem, samt generel dækning af udgifter ved at have en ø i kommunen.

For god ordens skyld skal det bemærkes, at etableringen af et fælles færgesekretariat som bekendt er forsinket, hvorfor kun få kommuner har oplyst om midler hertil.

Grundlæggende finder jeg, at der er mange fordele ved, at et tilskud som dette ydes som et generelt tilskud. Først og fremmest giver det den enkelte kommune frihed til at beslutte den bedste anvendelse af midlerne set ud fra de lokale forhold og prioriteringer. Med et generelt tilskud er der også givet et incitament til at effektivisere opgavevaretagelsen, idet kommunen beholder evt. effektiviseringsgevinster. Samtidig er ordningen enkel og billig at administrere.

Alligevel må det give anledning til eftertanke, når de ekstra midler, som et flertal i Folketinget har tilvejebragt, på nuværende tidspunkt kun i et begrænset omfang er udmøntet i initiativer i forhold til intentionerne om udvikling af færgedriften.

Jeg vil derfor tage sagen op med KLs formandskab ved først kommende lejlighed.

Med venlig hilsen
Margrethe Vestager

Bilag 1 redegørelse for anvendelsen af de ekstra midler i § 20-tilskuddet

Kommune	Forskel i tilskud 2013-2014 (mio. kr.)	Gratis gods-transport	Gratis personbefordring	Færgesekretariat	Andet
Kalundborg	-0,3				Ingen ændringer. Kalundborg Kommune har i 2014 fået udbetalt mindre i tilskud end i 2013 pga. opdateret fordelingsnøgle for tilskuddet.
Holbæk	3,0				Ingen ændringer. § 20 tilskuddets størrelse er ikke afgørende for, hvor mange penge, der bruges på færgen og de forskellige velfærdsydelse på øen. Vi har generelt brugt flere midler på "at drive" Orø – i forhold til det tilskud vi har fået. Vi ser tilskuddet som et tilskud, ikke nødvendigvis en finansiering af alle vores udgifter. Af samme grund har vi heller ikke sat nye initiativer i gang – selv om vi har fået et større tilskud.
Slagelse	1,4				Ingen ændringer I Slagelse kommune er der til budget 2014-2017 ikke taget konkret politisk beslutning om anvendelse af midlerne. De indgår som et tilskud til kommunen, hvor de kun dækker en mindre del af ekstraomkostning ved drift af øerne.
Lolland	1,4				Ingen ændringer. En påtænkt besparelse i 2014 er aflyst som følge af de ekstra midler. Det betyder fastholdelse af serviceniveauet med et uændret antal overfarer til hver af de tre øer i kommunen.
Assens	0,3		Nye rabatordninger med klippekort. Private kunder kan i vintermånederne få deres bil t/r for et klip. Der er indført en ny billet for grupper med minimum 15 voksne.		

Kommune	Forskel i tilskud 2013-2014 (mio. kr.)	Gratis gods-transport	Gratis personbefordring	Færgesekretariat	Andet
Faaborg-Midtfyn	1,6			Der er afsat 124.000 kr. til deltagelse i det fælles færgesekretariat.	Generel forhøjelse af tilskud til Bjørnø-færgen samt reparationer på havnen 305.000 kr. Det resterende beløb på 1,188 mio. kr. anvendes til delvis finansiering af kommunens øvrige udgifter forbundet med øer.
Ærø	0,2	Der er planer om rabatordninger i 2015		Deltager og har foreslået placering på Ærø	Kommunen påtænker at etablere fri internet på Birkholm og Ærø overfarten. Kommunens udgifter til færgetransport mellem Birkholm og Ærø lå allerede inden forhøjelsen af § 20-tilskuddet på et relativt højt niveau.
Langeland	1,1		Langelandske Skoler og institutioner befordres gratis. Langelændere befordres til ½ takst. Festivalgæster befordres til ½ takst.		Planer om at indsætte flere aftenafgange. Langeland Kommune har i 2014 afholdt udgifter alene til færgefart, der overstiger det forhøjede § 20-tilskud.
Svendborg	1,1				Større investeringer og renoveringsprojekter i havnene på Drejø og Skarø til i alt mere end 4 mio. kr.
Haderslev	1,5				De tilførte nye midler er lagt i kassen, så opsparingen kan anvendes til investering i færger og færgelejer senere.
Aabenraa	0,6				Færgens motorer er nedslidte, og der er afsat 0,93 mio. kr. til udskiftning af motorerne.

Kommune	Forskel i tilskud 2013-2014 (mio. kr.)	Gratis godstransport	Gratis personbefordring	Færgesekretariat	Andet
Esbjerg	0,1				Ingen færge til Mandø. Esbjerg Kommune har ikke andel i de ekstra 15. mio. kr.
Horsens	0,5		<p>Forsøg med en betalingsfri måned for person- og biltransport i september med tilhørende indtægtstab på cirka 200.000 kr.</p> <p>Reduceret pris for høje, lange køretøjer (ikke lastbiler) med cirka 10.000 kr. i reduceret indtægt til følge.</p>		<p>Simulatorkursus til en pris af 125.000 kr. for færgens personale. En månedlig tur til Horsens i stedet for Snaptun (cirka 25.000 kr.) To årlige "kulturfærger", hvor der ydes gratis overfart ifm. kulturarrangementer (cirka 30.000 kr.)</p> <p>Kommunen og øboere har i fællesskab identificeret tiltag, for at bringe økonomien i balance. Det omfatter bl.a. en forlængelse af overfartstiden med cirka 7 minutter og en mindre reduktion af passagerkapaciteten. Den økonomiske ramme er ikke blevet udvidet. Ø-tilskuddet dækker ikke de kommunale driftsudgifter eller afskrivninger.</p> <p>Der er igangsat en proces, der forventes at munde ud i anskaffelsen af en ny færge. Analyser viser at passagerkapaciteten er overdimensioneret og at færgens brændstoføkonomi kan forbedres markant.</p>
Hedensted	0,9				<p>Ingen ændringer.</p> <p>Hedensted Kommune afholder årligt mere i driftstilskud til færgefart m.v., end kommunen modtager i tilskud – også efter forholdet af § 20-tilskuddet.</p>
Struer	1,0	Prisen for løs gods er sænket med 20 pct. i forbindelse med nyt takstsystem.	Der er indført enhedstakster, hvilket giver en fast pris pr. køretøj uanset antal personer. Nyt 20 turs kort, med yderligere rabat for returbillet for en personbil.	Kr. 65.000,- årligt	Der er fremsat et forslag til politikerne, som højner serviceniveauet på færgefarten med sikring af ekstra færge i forbindelse med driftsstop, årlig kølhaling osv.

Kommune	Forskel i tilskud 2013-2014 (mio. kr.)	Gratis godstransport	Gratis personbefordring	Færgesekretariat	Andet
Norrdjurs	1,0				Ingen ændringer Statstilskuddet efter forhøjelsen dækker stadig ikke kommunens merudgifter ved at være ø-kommune. De ekstra midler har Norrdjurs Kommune indtil videre valgt at bruge på at mindske de udækkede kommunale udgifter til Anholt.
Odder	0,8	Gratis erhvervsfragt, gældende for øboere og gældende for alle varer, der fragtes med henblik på videresalg på Tunø eller fastlandet. 128.000 kr.		50.000 kr.	Anvendelse 2014: Tunø Færgens driftsbudget er tilført 340.000 kr. 464.000 kr. er afsat som en pulje under Miljø- og Teknikudvalget. Tunø området fik eftergivet det fulde underskud på 644.900 kr. i forbindelse med overførsel af driftsover-/underskud fra 2013 til 2014. Anvendelse 2015: Tunø Færgens driftsbudget tilføres yderligere 300.000 kr. til dækning af fald i indtægter og til dækning af værftsbesøg (har været på værft i 2014 og skal igen i 2016).
Skive	-0,8				Skive Kommune har i 2014 fået udbetalt mindre i tilskud end i 2013 pga. opdateret fordelingsnøgle for tilskuddet.
Aalborg	0,8				Moderne og kundevenligt billetsystem der letter rejsen og nu modtager forskellige typer af betalingskort. Der er endvidere indført elektroniske tur-kort. På trods af kommunens egen-investering i ny færge, er det besluttet at fastholde taksterne på det hidtidige niveau.
I alt	16,3				